

Предмет: **Мађарска књижевност 6**
Предавач: др Марко Чудић, доцент

Опис предмета: На овом курсу, студенти ће бити у прилици да ближе упознају реалистичко-натуралистичке тенденције у мађарској прози епохе модернизма (Жигмонд Мориц), као и покрете авангарде у мађарској књижевности (пре свега опус Лајоша Кашака), али и да сагледају карактеристике другог таласа модернизма после авангарде (комплексна поезија Атиле Јожефа), нови класицизам и народњачке тенденције (Ђула Иљеш). Циљ курса је да студенти стекну што је могуће прецизнији увид у поетике и опусе најзначајнијих представника наведених књижевних струја.

Реалистичко-натуралистичке, авангардне, касномодернистичке, неокласичне и народњачке поетике сагледавају се из перспективе сродних синхроних појава у европској и светској књижевности. Семинарски радови које студенти у оквиру овог предмета пишу конципирани су тако да се фокусирају на паралелна читања двају или више дела из мађарске, односно светске књижевности, што би требало да их поступно оспособи за аналитичко и продубљено сагледавање сродних књижевноуметничких појава. Такође, све већа пажња поклања се и читању и тумачењу дела и фрагмената на мађарском језику.

Садржај предмета: Опус и поетика Жигмонда Морица као најзначајнијег представника реалистичког приповедања са примесама натурализма у модернистичкој мађарској прози. Мађарска авангарда, књижевни правци мађарске авангарде. Лајош Кашак – песник и симбол мађарске авангарде. Лајош Кашак – организатор мађарске авангарде. Авангардни часописи. Модернизам после авангарде. Рана лирика Атиле Јожефа. Касна лирика Атиле Јожефа. Народњаштво и регионализам у тридесетим годинама: Ђула Иљеш и Арон Тамаш. Неокласицистичке тенденције у поезији у драматичном и трагичном биографском контексту: Миклош Радноти. „Учена проза”: Антал Серб као романописац, историчар књижевности и есејиста. Емигрантски роман тридесетих година: Андраш Хевеши, писац изван званичног канона. Поезија Леринца Сабоа и Шандора Вереша. Култни роман Милана Фишта. Тибор Дери – пут од авангардне лирике до експерименталних романа и антиутопија.

Обавезна литература (дела):

1. Данило Киш и Иван Ивањи (приређивачи): *Новија мађарска лирика* (одговарајуће песме). Београд, 1970.
2. Móricz Zsigmond: *Barbárok* (приповетка, читати у оригиналу).
3. Атила Јожеф: *Ноћ предграђа* (песме). Нови Сад, 2005.

4. József Attila: *Eszmélet, A Dunánál, Születésnapomra, [Karóval jöttél...], [Talán eltűnök hirtelen...]* (песме читати у оригиналу, извор: неко од издања сабраних песама Атиле Јожефа).
5. Миклош Радноти: *Стрмом стазом* (песме). Нови Сад, 2009.
6. Антал Серб: *Путник и месечина* (роман). Београд, 2009.
7. Андраш Хевеши: *Париска киша* (роман). Нови Сад, 2012.
8. Тибор Дери: *Љубав* (приповетка). У: Сава Бабић (превод, избор и поговор): *Љубав на мађарски начин*, Београд, 1998.
9. Тибор Дери: *Ники: прича о једном псу* (роман). Београд, 1988.
10. Ђула Иљеш: *Свет пустара* (социографија). Нови Сад, 1948.
11. Милан Фишт: *Повест о мојој жени* (роман). Београд, 2009.

Препоручена литература (дела):

1. Móricz Zsigmond: *Rokonok* (роман). Budapest, 2013.
2. Móricz Zsigmond: *Árvácska* (роман). Budapest, 2006.
3. Жигмонд Мориц: *Буди добар све до смрти* (роман). Београд, 1976.
4. Жигмонд Мориц: *За божјим леђима: роман маџарске провинције*. Загреб, 1934.
5. Антал Серб: *Легенда о Пендрагону* (роман). Београд, 2010.
6. Тибор Дери: *Једноухи* (роман). Београд, 1991.
7. Тибор Дери: *Дуга, топла јесен* (роман). Београд, 1989.
8. Ђула Иљеш: *На Харономом чуну*. Београд, 1988.

Секундарна литература (препоручена):

1. Имре Бан – Јанош Барта – Михаљ Цине: *Историја мађарске књижевности*. Нови Сад, 1976. (одговарајућа поглавља)
2. Schein Gábor-Gintli Tibor: *Magyar irodalom*. Budapest, 2010. (одговарајућа поглавља)
3. Deréky Pál (szerk.): *A magyar avantgárd irodalom (1915-1930) olvasókönyve*. Budapest, 1998.
4. Петер Биргер: *Теорија авангарде*. Београд, 1998.
5. Tverdota György: *Natárolt végtelenség*. Budapest, 2005.
6. Ђани Ватимо: *Крај модерне*. Нови Сад, 1991.
7. Ги Скарпета: *Повратак барока*. Нови Сад, 2003.
8. Миклош Сабољчи: *Авангарда&неоавангарда*. Београд, 1997.
9. Ендре Бојтар: *Књижевност источноевропске авангарде*. Београд, 1999.